

# Obrázky

## *z Vratislavic nad Nisou*



MAREK ŘEHÁČEK

© Marek Řeháček, Obrázky z Vratislavic nad Nisou 43 – příloha vratislavického Zpravodaje 2022/04



*Všichni žáci z levobřežních Vratislavic chodívali do školy pod kostelem přes most ozdobený sochou svatého Jána z roku 1735. Po rozšíření areálu Bytexu svatý už nestrážil bezpečnou cestu školáků přes most, ale jen dvě popelnice. Při demolici domu v roce 1992 byla socha zničena. Málo se ale ví, že se světcova hlava později našla a jeden místní hudebník ji pak v hospodě U Džbánu dal do zástavy, aby měl na pivo. Dluh nikdy nesplatil, a tak hostinský hlavu roku 2018 daroval Ondrovi Marčákovi.*

Archiv Marie Heidlassové

**H**istorie školství ve Vratislavicích se táhne až do roku 1617, kdy od dědiců Jakoba Demutha koupila obec na pravém břehu Nisy starou chalupu stojící pod kostelem Nejsvětější Trojice. Prvním učitelem zde byl ustanoven Christoph Seidel, který v prosté dřevěné chalupě vzdělával desítky žáků – těžko říci, jak se do malé místnosti s kachlovými kamny mohli vejít. To trvalo dvě a půl staletí – až do roku 1862, kdy byla

za učitele Antona Hübnera postavena nad kostelem nová a na svoji dobu moderní školní budova, dnes sloužící obvodnímu úřadu. Jenže krátce nato nastala ve Vratislavicích populační exploze a do budovy se najednou musela vejít více než půltisícovka zdejších dětí. To vedlo zprvu k rozšíření objektu a následně pak ke stavbě nové budovy podle projektu architekta Trossina. Ta po dalších přístavbách slouží vratislavickému školství dodnes.



*Průvod uspořádaný v rámci okresového cvičení Sokola kráčí v červnu 1929 od vratislavického kostela dolů přes koleje železniční vlečky k mostu přes Nisu. Napravo je dobře patrný objekt nejstarší vratislavické školy, v níž na počátku 20. století fungovala také úplně první mateřská školka ve Vratislavicích. Další snímek dosvědčuje, že tato školní budova ze všeho nejvíce připomínala obyčejnou chalupu.*

Archiv Václava Černého ↑, archiv Ondřeje Marčáka ↓





*Na snímku z roku 1962 stará škola ještě stojí u vrátnice při vjezdu do Bytexu. S továrnou na koberce byla ovšem spojena už předtím. Před válkou v ní firma Ignaz Ginzkey ubytovávala své dělníky. Roku 1921 zde tak bydlel nejen dílenský elektrikář Franz Leubner se ženou, ale i francouzský tkadlec gobelínů Louis Foussardier. Roku 1963 začala výstavba Závodu 01 a stará škola pomalu mizí.  
Archiv Ondřeje Marčáka*





*Historická, mnohokrát přestavovaná škola stála pod vratslavickým kostelem u pradávnej cesty přes Nisu téměř 350 let. Zde jsou z ní vidět již jenom hromady sutin. Nové objekty Závodu 01 národního podniku Bytex byly pod kostelem postaveny tak, že kvůli nim zanikla nejen stará zchátralá škola, ale následně byla betonovou ohradou přerušena i tradiční spojnice pravého a levého břehu Vratslavic.*

Archiv Ondřeje Marčáka

